

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII, Zadrugi dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
belo tiskana beseda stane 1.—Din. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda 1.—Din. V oglašnem delu stane pe-
litna enostolpna vrsta 1.50 D. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 54.

Sobota 7. julija 1928.

Leto III.

Demisija vlade, kriza režima.

Ministrski predsednik Vukičević je podal v sredo dopoldne demisijo. Na vse pretege se je branil. Imel je konference z vladnimi strankami, s svojim radikalskim klubom in dokazoval, kako neutemeljena bi bila kapitulacija pred obstrukcijo opozicijskih in cest, ko imajo vendar vladne stranke tako trdno večino. Ali uprli so se mu najprej Davidovičevi demokrati, češ, da vlada mora demisionirati, ker bi drugače iz čustvenih razlogov izgubila doma in zunaj precej zaupanja. Demokratski ministri so končno podali demisijo, nakar so tudi radikali v svojem klubu z večino pritrdili predlogu, da vlada odstopi.

V vladnih krogih se sedaj ta demisija utemeljuje s tem, da je z ozirom na notranji in zunanji politični položaj, neglede na umor, treba sestaviti najširšo koncentracijsko vlado, v katero se pritegne tudi Hrvate.

Vprašanje sestave koncentracijske vlade pa ni tako lahko, zlasti, ker se je v dobi Vukičevićevega vladanja in zaradi umorov strast nasprotij si taborov tako razpalila, da bi niti utegnil le določen trenutni program pritegniti razjarjeno buržuazijo zopet k skupnemu delu.

Imeli smo že skoro nebroj vlad ali niti ena ni pokazala posebne aktivnosti, niti ena ni pokazala volje, da bi uredila vprašanje nezmožnega birokratizma, ki vodi vse administrativne posle in tudi politiko enako, naj bo ta ali ona vlada, ta ali oni ministri. Iz vsega poslovanja in iz posameznih dogodkov je razvidno, da imajo naše vlade jako malo vpliva na poslovanje državnega aparata, ker ob vseh dosedanjih izjemnih rešitvah, to je vlad, se doslej v bistvu metode vladanja in politike v narodni skupščini niso izpremenile. V vsej stvari tiči nekaj globljega; na vse do-

godke in razvoj vpliva ožji krog ljudi, ki ima interes, da je tako, kar je v bistvu prikrita diktatura.

Situacija se z odstopom sedanje vlade ne bo izpremenila. Menimo celo, da bo sedanja kriza vlade zaradi ustvarjenih razmer precej dolga in bo težko dobiti človeka, ki bi izvel državní vož iz sedanjega miselnega kaosa.

Nedvomno je, da sedanja narodna skupščina ni zmožna za delo in da tudi ne more postati. Zaraditega so nove volitve v narodno skupščino nujno potrebne, svobodne volitve, ki naj jih vodi nova vlada s to edino mislijo.

V Beogradu so se že pričele konsultacije. Vendar je pa malo verjetno, da se bo kriza gladko rešila, ker ne bodo hegemonisti, ki so vzeli državo v zakup, dali zlahka oblast iz rok. Likvidirana je zaenkrat le SLS.

Končno je pa stvar taka. Osebe v vladi se bodo v nekaj tednih vsaj deloma zamenjale, toda prave izpremembe v metodah vladanja ne bo, pa naj se sestavi parlamentarna, koncentracijska ali pa izvenparlamentarna vlada, ker če bi se hotelo doseči bistveno izpremembo, potem bi morala biti nova vlada tako močna, da bi vodila politiko sama, ne pa birokracija in bogate klike gotovih krogov.

Za nas ne igra izpreminjanje današnjih vlad nobene posebne vloge, ker ne pričakujemo od tega izboljšanja razmer v državi.

Edini izhod so nove svobodne volitve v narodno skupščino in revizija ustave v smislu upravne decentralizacije. In kar je glavno: da se zlomi beograjsko oligarhično satrapijo.

Z vladno krizo pa naj igra buržuazija svojo zmešano politiko in — špekulira kakor vedno.

Zadružni dan.

V nedeljo praznuje mednarodni zadružni svet svoj zadružni dan — dan vseh zavednih delavskih in kmečkih mas, ki iščejo v kooperaciji, v zadružni izmenjavi produktov in v zadružni organizaciji konzuma svojo rešitev od privatnega kapitala in špekulacije.

Zadružna misel je tipična misel devetnajstega stoletja, misel asocijalizacije, in je obenem direktna diramcija socialistične ideje, kajti zadružništva bi ne bilo, da ni bilo socijalizma, socijalističnega gibanja.

Zato je tudi Zadružni dan predvsem naš dan, dan delavskih mas, ki so to idejo rodile in uresničile.

Zadružna ideja je razmeroma naglo osvojila svet, in naravno, da so kapitalistične stranke, čim so uvidele pomen zadružništva, njegovo osvojajočo moč, čim so zlasti uvidele, da je borba proti delavskim zadrugam brezuspešna, osvojile tudi same to misel, da kujejo iz nje kapital zase, ali da jo v skrajnem slučaju diskreditirajo.

Toda zadružna misel, kakor so jo razumeli njeni praktični utemeljitelji, ročalski delavci in njeni veliki te-

oretiki od Ovena dalje, je ostala nepotvorjena last delavstva, ki na njej gradi svojo novo gospodarsko organizacijo.

Zato je ta dan predvsem veliki dan mednarodnega zavednega delavstva in je zato tudi dan slovenskega delavstva.

Zadružništvo v Sloveniji je vzklilo pozneje, svojo zgodovino ima pa to zadružništvo. To je zgodovina Konzumnega društva za Slovenijo, ki praznuje obenem ta dan dvajsetletnico svojega obstoja.

Prepričani smo, da bo slovensko delavstvo praznovalo zadružni dan in dvajsetletnico Konzumnega društva za Slovenijo najdostojneje in najimpozantnejše na neštevilnih zborih in prireditvah, ki se vrše ta dan širom Slovenije. In prepričani smo, da se bo delavsko zadružništvo iz Slovenije razširilo tudi v druge pokrajine v državi in storilo veliko delavsko zadružno organizacijo v duhu idej nesmrtnih ročalskih tkalcev, ki so pokazali delavskim masam vsega sveta pot rešitve v zadružništvu.

Na Zadružni dan vsi na zadružne zборе!

Proslava zadružnega dne in 20letnica Konzumnega društva za Slovenijo v Ljubljani.

Letošnji proslavi Zadružnega dne, v nedeljo, 8. julija, se priključuje še proslava 20-letnice obstoja največje delavske konzumne zadruge v Jugoslaviji — Konzumnega društva za Slovenijo.

Plemeniti cilji delavskega zadružništva so oni, ki so preobrazili že pol Evrope in vsa čuda velikega napredka angleškega, ruskega, nemškega, belgijskega in drugih prosvitljenih narodov leže baš v tem, da so jim zadružne organizacije postavile soliden temelj gospodarskega napredka in osamosvojitve.

Vsi ti narodi praznujejo vsakoletni dan z najsvetnejšimi občutki. In mi sinovi in hčere malega in na vse strani zaslužjenega naroda imamo tem več vzroka, da se tej proslavi priključimo, s trdnim namenom vstvariti tudi našemu delavnemu ljudstvu zadružne temelje njegove gospodarske osamosvojitve. Obenem pa proslavimo letos 20-letnico pionirskega dela našega Konzumnega društva za Slovenijo.

Sporod proslave zadružnega dne je naslednji:

V soboto, dne 7. julija ob 8. uri zvečer slavnostna seja vseh odborov ljubljanskih in okoliških zadružnih, strokovnih in kulturnih organizacij v Zadružnem domu na Viču. Po seji družaben večer na vrtu ob sodelovanju delavske godbe »Zarja«.

Na zadružni dan, 8. julija zjutraj budnica godbe »Zarje« v Šiški in »Gradašnice« na Viču.

Ob 7. uri zjutraj zbirališče vseh članov in prijateljev zadružništva pred prodajalnami Konzumnega društva za Slovenijo: na Viču, v Šiški, Vodmatu, Krakovskem nasipu in v Sodni ulici. Na to korporativen odhod z godbami in zastavami pred Mestni dom, kjer se vrši ob 8. uri zjutraj

slavnostni shod,

na katerem poroča član nadzorstvenega odbora Konzumnega društva za Slovenijo, narodni poslanec Josip Petejan, o važnosti delavskega zadružništva in drugih perečih vprašanjih. Po shodu korporativen razhod.

Popoldne ob 4. uri pričetek

velike vrtno veselice

v Zadružnem domu v Šiški, na kateri sodeluje godba »Zarja«, delavski pevci itd. Vrši se bo tudi ples in obilo druge zabave. V posebnih prostorih Zadružnega doma se vrši ob istem času tudi

mladinska prireditev s petjem, deklaracijami itd.

Delavske in uradniške žene in vsi možje, ki se zavedate, da je pot samopomoči edina garancija boljšega življenja Vas in Vaših otrok, sodelujte pri proslavi v množicah in pripeljite s seboj tudi svojo deco, kateri boste na ta način pokazali varno pot v boljšo bodočnost!

Konzumno društvo za Slovenijo.

Konzumno društvo za Slovenijo v Mariboru

slavi letos 20-letnico svojega obstoja. Povodoma tega slavlja se vrši dne 8. julija ob 9. uri dopoldne na vrtu Ljudskega doma, Ruška cesta, slavnostno zborovanje, kateremu slede pevski in glasbeni predvajanja. Čla-

ni konzumnega društva, dokažite z obilnim obiskom solidarnostni čut ter smisel za delavsko zadružništvo! Pripeljite tudi prijatelje samopomoči s seboj, kateri so nam dobrodošli. Vstopnina prosta.

Čast jim!

Onim še živečim ustanovnikom, ki so izmed dvainpetdesetih na pomembni dan 12. julija 1908, pristopili k novo ustanovljenemu Konzumnemu društvu za Ljubljano in okolico in ki so skozi 20 let neomaja-

no vztrajali in so še danes zvesti člani društva, bo Konzumno društvo za Slovenijo v znak priznanja poklorilo lepo spominsko diplomu, ki se jim izroči na posebni slavnostni seji vodstva. Živel zvesti zadružniki, čast jim.

Proslava 10-letnice delavske prosvetne organizacije v Beljaku (Villach).

Prošlo nedeljo, dne 1. t. m. je praznovala bratska delavska športna in telovadna enota v Beljaku (Villach, Austria) 10-letnico svojega delovanja. Proslave se nas je udeležilo tudi kakih 200 gostov iz Slovenije, iz Ljubljane in Jesenic. Zlasti Jesenčani so bili zastopani v jako lepem številu, s polnoštevilno godbo SMRJ, odred telovadne enote v krojih, dalje delavski pevski zbor iz Javornika in kakih 20 uniformiranih kolesarjev s kolesi. Iz Ljubljane pa poleg večjega števila udeležnikov tudi nogometni

klub »Svobode« in večje število članov in članic ljudskega odra v njihovih ličnih krojih. Nekateri so se odpeljali že v četrtek in petek, večina nas je pa prišla v soboto z večernim vlakom, ki prispe v Beljak ob pol 8. uri zvečer.

Že na kolodvoru v Beljaku, ko so nas naši avstrijski sodrugi tako tople pozdravili, smo začutili, da smo pristopili ozemlje države, v kateri se je delavstvo znalo priboriti odločilni vpliv na državo. Pri pozdravu na kolodvoru in pri korporativnem pohodu

Udeleženci Okrožnega izleta DTE „Svoboda“ v Studencih

pri Mariboru, dne 14.—15. julija, se opozarjajo, da je polovična vožnja dovoljena.

PRAZNUJTE ZADRUŽNI DAN!

CENE „KARO“ čevljev

Polčevlji za gospode	Din 255.-	naprej
Vis. čevlji za gospode	„ 265.- „	
Strapacni za gospode	„ 270.- „	
Gojzerci vse velikosti	„ 290.- „	
Modni čevlji za dame	„ 245.- „	
Otročji čevlji	„ 70.- „	
Sandali la	„ 60.- „	

Vse v najboljši kvaliteti brez odpadkov, brez papirja, lahko in poceni popravilo.

Lastni izdelki.

Lastna delavnica za popravila
Marlbor, Koroška cesta 19.

skozi mesto smo se tudi uverili, da smo dobrodošli gostje. Beljak, ki ima v občinskem svetu socialistično večino in župana, si je nadel slavnostno lice, kakor se pri nas opaža prav pri izjemnih prilikah na vsedelavskih izletih, ali sličnih prireditvah.

Se isti večer smo prisostvovali akademiji v tamkajšnjem Delavskem domu, ki je pokazala, kaj zmore pokret, četudi v razmeroma malem mestu, če je ta pokret enoten in pod dobrim vodstvom. Spored akademije je bil jako mnogobrojen in pester, posamezna izvajanja bo treba še podrobno oceniti. Nam Jugoslovanom je zlasti ugajal nastop »Sprechkora«, zlasti pa rajalne vaje članic tamkajšnje telovadne enote. Na akademiji je z dvema točkama nastopila tudi telovadna enota iz Jesenic in reči moramo, nastopila je izvrstno. Proste vaje so bile dovršene brezhibno; škoda, da ni bilo muzike, kajti le štetje je nekoliko motilo. Nastop Jeseničanov na bradlji je pa dobresedno frapiral ogromno množico gledalcev, ki je nastope Jugoslovanov frenetično pozdravljala. Med odmori je pa igrala jeseniška godba, koje mogočni akordi so izzvali ponovne aplavze. Akademija sama na sebi je pokazala, kaj zmore sistematično gojeno kulturno delo naših avstrijskih sodrugov.

Naslednji dan, v nedeljo, je pa doživel delavsko gibanje v Beljaku pravi triumf. Ze v zgodnjih jutranjih urah je bilo opazati res mnogobrojne skupine posetnikov te delavske svečanosti, med njimi številne naše Jugoslovane, ki so bili povsod izraz bratskih simpatij. Vodstvo slavnostne prireditve, da prav posebno počasti nas Jugoslovane, je povabilo našo jeseniško godbo, da izvaja med 10. in 12. uro na Glavnem trgu koncert, kar je tudi prav častno izvršila. Silne množice poslušalcev iz vseh slojev

beljaškega prebivalstva so prav zapet vsi govorniki prav posebno pozdravljali nas.

Za izraze toplih simpatij, ki so nam bile izkazane, se je zahvalil v našem imenu predsednik naše »Svobode«, sodr. Stukelj, ki je v svojem govoru prikazal veliko praktično in moralno vrednost sodelovanja delavstva vseh narodov. Po govorih so se pričele razne telovadne in športne tekme. Nastopilo je tudi nogometno moštvo naše ljubljanske »Svobode«, ki je v tekmi proti »Villacher Athletik-Sportklub«-u odneslo častno zmago z rezultatom 6 : 3.

H koncu naj omenim še eno dejstvo, ki ga pri naših prireditvah ni opaziti. Namreč korporativen nastop združenih organizacij, ki so pri celi prireditvi sodelovale prav kakor ostale panoge delavskega pokreta. Za praznovanje mednarodnega **Zadružnega dne** so izdale lične zastavice z napisom: »Mednarodni zadružni dan 1928«, ki so jih že dopoldne raznašali kolesarji, popoldne pri sprevedu so pa te zastavice sploh dominirale. Zrelost avstrijskega pokreta se kaže tudi v tem, da razume prav široke delavske množice zainteresirati za vse panoge gibanja.

Proslava sama na sebi je zapustila na nas Jugoslovanh globoke utise in nam dala novih impulzov, da v svojih težkih razmerah vztrajamo in s sistematičnim delom ustvarimo v dogledni bodočnosti gibanje, kakor so ga ustvarili naši avstrijski sodrugi.

F. Svetek.

Viničarji se probujajo in organizirajo.

Lajtersberg, 3. julija.

Lajtersberg je zopet postal aktiven. Po času je zopet oživel in stopil v vrste zavednega proletarijata, ki se danes bori proti kapitalizmu za človeka dostojno življenje. Kolikor je nasprotstva proti viničarjem, toliko naj bo slovnosti med nami. V delu za svobodo smo edini, ker ono tvori skupno bazo našega delovanja. Danes lahko rečemo, da smo prešinjeni vsi od goreče želje, da ustvarimo v

najkrajšem času močno organizacijo, ki bo lahko uspešno vodila boj proti sovražniku, kateri izrablja nas viničarje do skrajnosti. Zatorej v enotni fronti naprej do zmage! Dne 1. julija smo sklicali shod, kateri je prav dobro izpadel. Govorniki so bili iz Maribora. Ustanovil se je pripravljalni odbor s predsednikom, podpredsednikom, tajnikom, blagajničarjem in dvema odbornikoma.

Viničarji, v organizacijo!

Delovni program nemške vlade.

V torek je nemški drž. kancelar Müller razvil program na seji državnega zbora. Izjava je bila obsežna in se je tikala vseh državopolitičnih vprašanj. Predvsem je naglasil kancelar, da Nemčija želi prijateljstva s sosedi, osvoboditev Porenja in da hoče sodelovati v Zvezi narodov, katere prva naloga naj bi bila splošna razorožitev in čimprejšnja rešitev reparacijskega vprašanja. Nemčija je dokazala, da je nje razvoj miren ter temelj države republikanski, kakor so dokazale volitve. Na zunaj odklanja Nemčija vse revanšne ideje, ker hoče doseči samo enakopravni polo-

žaj med drugimi državami. S svojim sodelovanjem s sosedi hoče pripomoči k politični in gospodarski konsolidaciji Evrope. V Društvu narodov bo Nemčija lojalno sodelovala, je za razorožitev in je tudi prva sprejela brez pridržkov Kellogove protivojne predloge. Nemčija je izpolnila vse obveznosti iz Dawesovega pakta lojalno, priznava rezultate ženevske konference ter se bo zavzela za ratifikacijo vašingtonskega dogovora. V notranji politiki bo delala vlada za sporazum, znižanje carinskih tarif v interesu mednarodne trgovine, ugotovitev realnih mezd delavstva v zve-

zi s kontrolo nad karteli in trusti. Zlasti hoče vlada podpirati zahteve srednjih slojev z olajšanjem davčnih bremen, izboljšati hoče rentabilnost kmetijstva, razdolžitev poljedelcev z znosnejšimi dolgoročnimi posojili. V socialni politiki bo vlada ratificirala dogovor o osemurnem delu, sprejela zakon o varstvu delavcev in zakon o rudarjih, dalje bo podaljšala podpore ob krizah starejšim delavcem in namščencem ter izvedla boljšo izobrazbo in preskrbo kmetijskih delavcev. Zavzela se bo zlasti tudi za gradbo stanovanj. Vlada stoji na temelju weimarske ustave. — To je splošni program konclerja, ki v bistvu odgovarja dosedanji politiki Nemčije, razen, da je sedanji kancler vzel v svoj program celo vrsto točk (razorožitev, socialno politiko, gospodarsko politiko), ki jih meščanske vlade doslej niso navajale ali sploh ne ali pa le v meglenih obrisih. O programu vlade se te dni vrši v državnem zboru razprava.

Agentura za stavko-kaze.

Strajkbrehersko agenturo je ustanovila »Organizacija - absolventov strojno delovodske šole«. Ta organizacija je poslala v Kamnik svojega agenta, da ponudi podjetju potrebno število stavkokazov. Ti mlečnozobi fantički, ki so včeraj zapustili šolske klopi, so se ponudili za stavkokaze v ono podjetje, kjer se njihovi rečni pomočniki bore za večji košček kruha. Ti pomočniki ne vodijo te srčite bcrbe samo za sebe, temveč so oni stopili v štrajk, da zboljšajo položaj celokupnemu delavstvu pri podjetju »Titan«. Obenem so pa ti pomočniki tudi družinski očetje. Ne samo, da kvarijo položaj vsemu zaposlenemu delavstvu s svojim ostudnim početjem, oni škodijo tudi njihovim nedolžnim otrokom.

Tem mlečnozobim absolviranim priganjačem povemo danes v obraz, da si s tem dejanjem niso nakopali sovraštva samo »Titanovih« delavcev, temveč bodo oni imeli opravka z vsemi kovinarji v celi Jugoslaviji. Kjerkoli bodo hodili, kjerkoli bodo hoteli dobiti delo, kjerkoli se bodo ustavili, povsod jih bo sprcniljal pečat sramote, povsod bodo kazali s prstom za njimi: »Evo, poglejte štrajkbreherje.« Slovenski kovinarji bomo poskrbeli, da jih bo preganjalo Kajnovno prokletstvo povsod, kamor se bodo obrnili.

Kovinar.

* **Prezgodno staranje žen** je čisto posledica prevelikih naporov pri pranju. Vsled tega je milijone žen z veseljem seglo po pripomočku, ki je z iznajdbo, zajamčeno neškodljivega samodelujočega pralnega sredstva »Persil« znatno zmanjšalo dela na dan pranja.

LEO SILA:

Človek mrtvaških lobanj.

Kronika raztrganih duš.

29

Januš se je včasih ob nalogi, katere naslov mu je ugajal, z veseljem zagnal in takrat je prav gotovo končal v prekmurščini. Počas pa je veter prepihal tudi njegov jezik in proti koncu šeste šole je že pesnil v slovenščini. Celo v »Novine« je poslal kako »slavsko« pisano pesem. O Mariji in Jožetu redniku, o bogu, o vseh tistih rečeh, ki so prekmurškemu ljudstvu zelo svete, je pesnil. Zato literarni krožek Utrinarjev z njimi ni bil zadovoljen. Kdo pa bo pel še danes kakor Valentin Vodnik . . . Da so ga spravili v slovensko semenišče in da je prepilnil veter madžarstvo iz njega, so porabili celo leto. Doma je postopal. Delati se mu ni ljubilo. Spogledoval se je za vaškimi dekletki. Soseda Lujza, močna, krepko mišična, rdečelična, v ljudski šoli je bila njegova sošolka, mu je padla v oči. Pozabljal je, da so ga mati odločili za »gospoda«.

V semenišču je bilo veliko novega zanj. Hodil je k orlovski telovadbi, skušal je sodelovati pri »Vajah« in dramatičnih nastopih Marijine kongregacije. Dobro se je počutil v novem svetu. Tudi s profesorjem in prefektom Klincem se je dobro razumel, dokler ni prišlo tisto . . . V počitnicah so ga poslali v Brno na vseorlovski izlet. Nekaj denarja je dal župnik, nekaj »Orel«, nekaj pa mati, četudi so starejši bratje godrnjali . . . Januš ni poslušal in je šel. Lepo je bilo. Toliko ljudstva,

toliko pobratinstva s Čehi in Slovaki. Srce mu je tolklo od veselja, ko so jih obsipale češke »Orlice« s cvetjem.

»Joj, kako živa so češka dekleta . . .« V dneh svojega bežnega bivanja na Češkem se je spoznal z Ružičko, lepo deklino in Orlico iz moravskih dobav. Zvečer, ko sta bila na sprehodu, ko sta se ukradla iz množice, ga je vodila v bližnji gaj izven telovadišča. Janušu je vriskalo srce od veselja in prostosti. V gaju sta se poljubila. Drugi dan so odpotovali.

»Nazdar, Ružička!«

»Nazdar, Januš!«

Pomahala sta si z rokami in vlak ju je ločil. Vso pot je bil spokojno zamišljen, vesel sam zase, dokler niso izstopili v Jugoslaviji. Znani ljudje, znani kraji so ga vzbudili iz zaljubljenega megle, ki mu jo je pripravila Češka. V počitnicah je pisal Ružički. V odgovor je sprejel bežno kartico. »Nazdar! . . . Ružička.« To je bilo vse, kar je napisala. Tisočkrat premalo za Januša. Hodil je po gozdovih in sanjaril o njej, ki je tako skopa in daljna. Začel je premišljevat o dekletih. O Lujzi, o Ružički, o vseh ženskah. Po večerih je hodil v čitalnico, govoril fantom in dekletom, ki jih je novodošli kaplan organiziral v »Orla«. Marsikaj se je reklo v družini. Dekleta in fantje so ga imeli radi. Dobro so ga razumeli, kar jim je povedal. Gospod kaplan pa je bil prišlec in je govoril preveč po slovensko. Preko tistih lepih noči, polnih sanj po Ružički, preko fantovskih razposajenih večerov, so se začele njegove misli vedno bolj izgubljati v težke, poltene sanje . . . In čakal je

pomoči, dobre besede, koristnega nasveta. Dobro besedo je našel samo pri Toniju . . .

Tistega dne mu večerja ni dišala. Komaj je čakal, da odmolijo. S Karlom, bolehavim sosedom svojim, s katerim sta sedela i v šoli i v semenišču pri delavni mizi skupaj, se je dogovoril radi vrnitve. Kam pravzaprav gre, mu ni povedal. V gledališče, mogoče v kino. Karl je bil dober človek in dober matematik. Leo, Januš, Toni in še marsikateri drugi so prepisovali pri njem matematične domače naloge. Leo in Januš celo šolske. Karl je hitro računil in nato je pomagal. Bolehav in dober fant je bil. Zato tudi to pot ni odrekel pomoči. Sicer je Januš povedal še štirim drugim, ki so ležali v isti sobi. Trebalo je vsestranske pomoči ob vrnitvi. Dve posteljni rjuhi so morali zvezati. Nato so jih pritrdili pri oknu in spustili dol. Po njih so se ponočnjaki vračali v semenišče. Zgodilo se je sicer že večkrat, da je budni prefekt zalotil tega ali onega. Navadno je sledila izključitev. Janušu je bilo vseeno. Po večerji jo je pobrisal.

Sprazil se je na vrt. Ob kegljalnici se je pritihtopil do zidu in ga preplezal. Po stranskih ulicah, z visoko zavihanim ovratnikom je hitel na dogovorjeno mesto sestanka. Ob začetku zakotne ulice, ki je vodila navzdol, je brlela plinska svetilka. Na pol zimski veter je bril skozi ozko, ne ravno ulico, ki so jo sestavljale stisnjene, stare hiše z malimi zakrižanimi okni.

Ob osmi uri je prišel Toni.

»Servus! Kje je Leo?«

»Ni ga!«

»Čakala ga ne bova.«

Dnevne novice.

Stavka steklarjev pri podjetju Abel traja dalje. Podjetnik se je prvotno baval z mislijo, da opusti posavske tvornice, zlasti v Zagorju. Sedaj pa izjavlja, da jih namerava samo renovirati in tehnično izpopolniti. Popravila bi trajala okoli šest mesecev. Vsekakor gospod Abel zaenkrat to stvar pretirava. Ko bo končno videl, da delavstvo vztraja v svojem boju za pravično regulacijo plač, bo že vso zadevo bolj resno premislil. Industriji v Jugoslaviji so se že precej dobro organizirali in konsolidirali, zato pa tako radi kažejo delavstvu ob vsaki zahtevi po izboljšanju delovnih in mezdnih pogojev svoje oholo lice.

Okolo vlade. Po razpoloženju v političnih krogih utegnejo naši klerikalci ob vsaki novi sestavi vlade ostati na cedilu. Klerikalci so sicer takrat, ko so vstopili v vlado, to je pred 14 meseci, povedali, da so se zvezali nerazdružno z radikali ter vstopili celo v radikalski klub. Vprašanje nastane sedaj, kaj bodo storili, če pri sestavi nove vlade ne pridejo več v poštev. Ali ostanejo tedaj še nerazdružljivo bistveni del radikalne stranke ali kluba, ali pa pojdejo v opozicijo, v kateri so bili prej? Če bi hoteli klerikalci ostati zvesti svojim danim izjavam, bi morali, tudi če ne pridejo v novo vlado, ostati absolutni služabniki radikalne stranke. Značilno je to pri vsem razvoju, da klerikalci plaho molče. Nekoliko poizkušajo priti sebi in vlado, sicer pa kar potrpežljivo čakajo, kaj bodo — njih varuhi sklenili. Situacija postaja za režimovce jako neugodna. V avdi-jenci je bil poleg dr. Perića večkrat še Aca Stanojević, ki se je zglasil po avdi-jenci pri Radiću, ki ga pa ni sprejel, čaš, da se ne razgovarja z nikomur od strank, ki so bile udeležene v vladi, ki je zakrivila umore. To je prva Radićeva jasna gesta po umorih. Tudi Radić je bil pozvan v avdi-jenco; določilo se je pa, da pojde Pribečević namesto njega. — V režimskih krogih pa menda nočejo uvideti resnosti položaja ter samo kujejo naklepe. Kako bi izlezli iz te situacije, ali s koncentracijsko vlado, ki je neverjetna, ali z neparlamentarno vlado ali pa z diktaturo. Arogantnosti in vladohlepnosti radikalne buržuazije bi najbolj ugajala poslednja; zato olerirajo še vedno razne kandidate za predsedništvo vlade, kakor navedene, potem dr. Lazo Markovića, dr. Vlada Andrića, dr. Milana Stojadinovića in eventualno tudi Mišo Triko-viça.

Pan-evropa. Mnogo je politikov, ki naglašajo potrebo, da bi se vse evropske države združile v enotno gospodarsko edinicco, kakor so Zedinjene države v Ameriki. V to svrhu je predsednik pan-evropske unije Coudenhove-Kalergi objavil apel na nemškega kanclerja Müllerja, da skliče prvo konferenco evropskih držav. Ta konferenca naj bi v področju Zveze narodov uredila medsebojne gospodarske odnose, carinska vprašanja, razoroženje itd., kar bi končno vedlo do evropskih zedinjenih držav. Vendar se Coudenhove tukaj moti. Na preobrazbi Evrope so zainteresirane tudi močne države zunaj Evrope, dalje so v evropskih državah tako različni politični in gospodarski interesi, ki so se razvijali ob povsem različnih prilikah in pogojih, da je ustvaritev take evropske unije še jako daleč. Vsekakor bo pa nemški kancler, če se odzove apelu, stvar vsaj duhovno pospešil.

Evropske nade. V »Neue Freie Presse« je objavil jezuit Friderik Muckermann članek, v katerem povdarja, da imamo v Evropi dva tabora. Na eni strani socializem in boljševizem, na drugi strani pa liberalizem in katolicizem ter svari pred pretečo nevarnostjo, da utegne neizobraženo ljudstvo prej ali slej napraviti prevrat in zaneti mogoče celo svetovno revolucijo. Članek opominja liberalizem, da sodeluje s katolicizmom, ker oba zagovarjata iste metode družbe. Inteligenca je poklicana, da vodi reforme družbe, ona je tudi poklicana, da množicam,

ki silijo navzgor, njih hrepenenje po odrešitvi s svojim vplivom zmanjša in jih s tem umiri. — Žal, da je članek pozabil, da je socializem novo svetovno naziranje, ki se mu priključuje tudi inteligenca, o kateri ne moremo trditi, da bi bila manj pametna kakor gospodje okoli liberalizma in katolicizma, ki si podajajo sedaj roke v boju proti socializmu.

Hlapci! Društvo delovodij za Slovenijo je tudi v kamniški stavki pokazalo svoj figarski značaj. Kamniški člani te organizacije prihuljeno lažijo okoli stavkajočih profesoristov ter raznašajo lažnjive vesti, katerih namen je uplašiti stavkajoče ter jih vreči pod neusmiljeno peto kapitala. Iz nevoščljivosti, ker so sami rojeni hlapci, namenoma zavajajo k takim postopanjem tudi svoje pomočnike. S svojim društvom romajo kakor cigan s potujočim bordelom. Bili so za cof pri klerikalcih, ponujali so se tudi socialistom, sedaj so pri demokratih. Ali nikdo ne da na njihov potujoči bordel ničesar, ker so neiskreni, tako napram podjetnikom kakor tudi napram delavcem. Oni pozabljajo, da igrajo danes v celi Sloveniji, slamnate može po vseh obratih. Imeli smo dosedaj usmiljenje, z ozirom na njihove družine; spomnijo naj se, kolikokrat smo zatisnili oči, da smo jih obvarovali pred sigurno propastjo. Ali kadar se oni vtikajo v stvari, katere jim nič mar ne gredo, ko nam oni hočejo vrtati v čreva, takrat moramo povedati na ves glas, da bomo mi z njimi drugače postopali. Gospodje delovodje, mesto da vtikate nosove v naše organizacijske stvari, si napravite raje predavanje, kjer naj vas kdo pouči o značajih, da se boste povzpeli iz navadnih intrigantov do res pravih delovodij, kakršne za naše obrate v Sloveniji potrebujemo. Drugače vam pa odkrito povemo, da bomo z dragimi odstotki plačevali vaše usluge, ki nam jih v Kamniku delate. Ne igrajte se z ognjem. **Za vsako našo žrtev bosta padli vaši dve!** — Röntgenaparat.

Če nimaš Ti dobrih očal
Kar pri Peteln-u „Zeiss-punktal“!
Maribor, Gosposka ulica 5.

Zakaj se je kruh podražil. V 44. številu »Delav. politike« ste priobčili notico pod gornjim naslovom in ste konstatirali, da je višja gospodarska politika kriva podražitve moke, kar je imelo za posledico podražitev kruha. Mi bi samo pokazali, kje tiči vzrok, da morajo pekovski mojstri pri najmanjšem zvišanju cen moki podražiti takoj tudi kruh. Konkurenca na trgu kruha, ki vlada v naši državi, zlasti pa v Sloveniji, je na višku, a tako ogabna in tako nerealna kot pri nobenem drugem produktu. Pekovski mojstri ne konkurirajo med seboj s kvaliteto, temveč s kvantiteto v odstotkih, ki jih dajejo svojim odjemalcem in to na škodo največ nižjega človeka. Pekovski mojstri imajo svoje odjemalce: branjarije, mlekarne, vse mešane in špecerijske trgovine. Konkurirajo si med seboj na ta način, da dajejo krušnim prekupčevalcem visoke odstotke in sicer 10 do 20%. Ako vzamemo srednjo pot, da da pekovski mojster svojemu odjemalcu kg kruha najmanj za 1 Din ceneje, kot ga on proda konzumentom, ugotovljamo, da, ako bi pekovski mojstri prodajali sami kruh in ne dajali tako visokih odstotkov (saj imamo v Ljubljani na vsakem vogalu peka), bi ga jim vzlic zvišani ceni moki ne bilo treba podražiti, pač pa bi ga lahko prodajali ceneje. Pri taki neredni konkurenci pa je v prvi vrsti prizadet konzument, a še bolj pekovski pomočnik, pri katerem hoče pekovski mojster prirediti izgubljeni odstotek na ta način, da ga za njegovo naporno nočno delo mizerno plača in ga izkorišča po 12—16 ur dnevno. Posledica tega izkoriščanja je vedno več tuberkuloznih delavcev v pekovski stroki in končno bomo celo prisiljeni kupovati kruh, producirano od več ali manj jetičnih delavcev. Opozorjamo oblasti na vse to in bomo,

Zdrave matere, zdrav narod!

Ali je koristno zdravju naših žen, če so sklonjene nad čebrom za pranje in žulijo njih perilo po zastarelem načinu. Kako nespametno je to v dobi moderne zdravstvene vede, kako nesmiselno, ko Vam nudi Persil možnost oprati perilo s samim kuhanjem snežnobelo in popolnoma čisto!

Gospe, perite s Persil-om!

ako poklicani faktorji ne posvetijo temu več pažnje, prišli s konkretnimi dokazi.

Režimovci bi še radi zborovali v narodni skupščini. V radikalnih krogih pripisujejo malo pomena zadnjim političnim dogodkom. Imajo namreč resen namen po sestavi vlade sklicati skupščino, da sprejme nettunske konvencije, potem pa odgoditi skupščino do jeseni. Take izjave kažejo oholo samozavest radikalne buržuazije.

Tudi slovenski Samostojni kmetijci za federalizacijo države. Glasilo Samostojnih kmetov se odreja v svoji ogorčenosti kot opozicija za federalizacijo države. No, čeprav je tudi ta stranka kot samostojni demokrati svoj čas zagovarjala najstrožji centralizem, je tudi to korak naprej. Demokrati o tem vprašanju še molče. Pa bi bilo dobro, da se tudi oni končno oglašijo in jasno povedo, kaj hočejo.

Tihotapsko društvo so razkrili v Ljubljani. Carinske oblasti so že dolgo zasledovale večje tihotapstvo iz Italije v Jugoslavijo. Ujeli so pa prvega tihotapca na Rakeku, ki je nosil zavoj nogavic. Po aretaciji tega moža se je stvar začela jasnit. Obstoja namreč v Ljubljani že več let dobro organizirana družba, ki je tihotapila nogavice in podobno blago v Jugoslavijo ter ga razpošiljala skoro po vseh večjih mestih Jugoslavije ne le barantačem, ampak tudi trgovcem. V Ljubljani je izvedla carinska policija revizijo po trgovinah in na pošti ter zaplenila vtihotapljenno blago. Tihotapci so delali dobre kupčije. Ducat nogavic stane 12 lir (to je 40 Din), prodajali so jih pa po 90 Din. Podrobnosti še niso znane, ker se vrši še zasledovanje.

Umrli je v Zagrebu v 79. letu starosti vpokojeni vseučiliški profesor dr. Vjekoslav Klaić. Klaić je bil priznan zgodovinar Hrvaške.

Šolstvo v zagrebški oblasti. V zagrebški oblasti ne obiskuje ljudske šole 19.315 otrok. To ni prav dobra slika.

Zagreb gradi stanovanja. V Zagrebu je bilo dograjenih letos v prvih šestih mesecih 431 novih stanovanj. Leta 1926 je bilo zgrajenih le 239, 1927. leta pa 262. Pri nas se pa po-

svetujemo, kako bomo zidali in stare bajte popravljali.

Madžarska aretirala delavce pa — taji. Po aretaciji Bele Kuna na Dunaju je madžarska policija poslala detektive na Dunaj, da so zasegli del Kunove korespondence. Iz nje so izvedeli, s kom je bil Kun v zvezi. Sedaj pa vrši policija po Ogrskem, zlasti v Budimpešti, hišne preiskave in zapira sumljive ljudi.

Prepoved komunističnih zborovanj v Pragi. Komunisti so namerali v Pragi prirediti protestni shod, ki ga je pa policija prepovedala. Po tem so sklenili, da priredijo na 5. in 6. tm. rdeče dneve, katere pa jim je tudi policija prepovedala. Ker se pa ravno te dni vrši v Pragi kongres ognjegascsev, ni izključeno, da bodo komunisti pod to firmo skušali svoje ljudi vtihotapiti v Prago. Zato grozi policija, da se bo poslužila vseh sredstev, da bo prepoved vzdržala ter vsak nemir potlačila. Zato ni izključeno, da bo policija lahko sama provokacije organizirala.

Krupp investira v tvornice v Zenici 54 milijonov dinarjev. Med vlado in Kruppovimi tvornicami se podpiše te dni pogodba, po kateri investirajo Kruppove tvornice v Zenici 54 milijonov dinarjev, poleg tega pa opremiti Kruppova tvornica podjetje v Zenici s stroji. Povečani železarski obrat v Zenici bo v stanu pokrivati vso potrebo države na železu.

Grčija je še vedno nemirna in dobi novo vlado. Delavsko gibanje na Grškem se nadaljuje. Podjetniki so začeli celo izpirati delavstvo. Pogajanja med tobačnim delavstvom in podjetniki so se razbila. Zaraditega so delavci po nekaterih krajih proglasili splošno stavko in upajo vztrajati do zmage.

Na Grškem imajo novo vlado. Grško vlado je sestavil Venizelos, ki je pristaš zveze balkanskih držav.

Še francoska vlada bo gradila stanovanja. Francoska zbornica je sklenila na predlog vlade, da sezida iz državnega kredita 260.000 stanovanj. Pri nas pa država ne zida niti poslopij za urade, kaj da bi šele zidala stanovanja za svoje uradnike in državljane. Ni ne denarja, pa tudi ne časa, da bi mislili na take stvari.

Mehika ima novega predsednika. Za predsednika mehikanske republike je bil izvoljen general Obregon za dobo šest let. Poslovna doba dosedanjega predsednika Callesa poteka 1. decembra. Calles je vodil ostro borbo proti klerikalizmu. Papež se pa sedaj pogaja za spravo. Novi predsednik bo vodil politiko svojega prednika, ki se je otresel prvi klerikalnega vpliva.

Za tiskovni sklad sta darovala Ivan Vidali, Prevalje, Din 20.— in Drago Malovrh, Hrastnik, Din 156.— Iskrena hvala.

Vestnik „Svobode“.

Člansko zborovanje ljubljanske »Svobode« in članov iz Viča in Šiške se vrši v lokalu »Svobode« v Delavskem domu na Marksovem trgu v sredo, dne 11. tm. ob pol 8. uri zvečer z dnevnim redom: 1. Poročilo o izletu v Beljak in naše bodoče delo: v športu, ustanovitev Zveze »Svobode« Ljubljana, Šiška, Vič, Moste in okolice, ustanovitev kolesarskega odseka itd. 2. Razno. Udeležba je za vsakega obvezna!

Maribor.

Krajevna org. SSJ sklicuje za petek, dne 6. julija ob 7. uri zvečer,

JAVEN SHOD

v Götzovi verandi, na katerem bo podal poročilo o dogodkih v parlamentu in o politični situaciji poslanec s. Petecjan.

Prosta stanovanja! Naprošajo se vsi oni sodrugi, kateri bi bili pripravljeni ob priliki telovadnega izleta dne 14. julija sprejeti preko noči na stanovanja zunanje goste, da to po možnosti takoj prijavijo v upravi našega lista. Rabi se še nad sto stanovanj.

Celje.

Podružnica javne borze dela v Celju razglašča, da rabi za takojšnji nastop več dobrih železostugarjev in kotlarjev. Reflektanti naj se takoj javijo v pisarni v Celju.

Dravograd.

Esperantskega tečaja se udeležuje 20 oseb, po večini delavci, par železničarjev in finančnih in privatnih nastavlencev. Onim »boljšim«,

ki nas gledajo po strani, bomo pokazali, kaj se da doseči s trdno voljo.

V nedeljo ob pol 8. uri imajo v hotelu »Kolodvor« sestanek privatni nastavlenci, ki so tu zaenkrat še brez organizacije, zato pa morajo garati, kakor se njihovim delodajalcem poljubi. Kljub zakoniti naredbi, ki določa, da morajo biti trgovine na Vidov dan dopolne zaprte, se na to naši privatni trgovci niso ozirali, ter so vsi ti trgovci imeli odprto. Smo radovedni, ako jih bo kdo pozval na odgovornost, kakor tudi one obrtnike, ki zaposlujejo svoje učence do 16 ur dnevno, a še jim potem dajo opravljati hišna dela, kar bi bilo dobro, da zve inšpekcija dela in postopa po zakonu.

Prijatelji abstinencnega gibanja so se, uvidevši škodljivost alkohola, odločili ustanoviti društvo »Trenosti«, ki je i pri nas potrebno. V nedeljo, dne 15. julija ob 2. uri popoldne bo ustanovni občni zbor v hotelu Korotan. Ljubitelji napredka, na plan!

Pragersko.

Boj za šolo na Pragerskem v občinskem odboru. Znano je, da se klerikalci najbolj branijo izdatkov za nove šole. Kadar je treba navrtati občinsko blagajno za cerkvena popravila in podobne stvari, takrat je seveda denarja dovolj, za kulturo pa je vsak, in tudi najmanjši izdatek, preveč. Že lansko leto smo dobili na Pragerskem trirazrednico, ki pa je podrejena šolskemu vodstvu v Spodnji Poljskavi. Naš socialistični občinski klub pa je začel akcijo, da naj bi ta šola postala samostojna, ker bi končno bilo itak samo formalnega značaja, razen, da bi morali na Pragerskem nastavit novega šolskega upravitelja. Temu pa se naš klerikalni župan, kateremu sekundira zdravnik dr. Klasinc, ki je bil sicer na klerikalni listi izvoljen, pravi pa, da ni klerikalec, upira. Na zadnji seji obč. odbora smo ponovno zahtevali, da naj se glasuje o osamosvojitvi šole na Pragerskem. Župan je izjavil, in to po dolgem prerekanju, da da ta predlog na glasovanje, če se občinski odborniki izjavijo za to, da vkljub temu ostane svojčas od občine na okrajni šolski svet dostavljeni sklep v veljavi, da na Pragerskem samostojne tri-razrednice ne potrebujemo. Ker za take šale nimamo smisla, smo socialistični občinski odborniki, pa tudi

nekateri županovi pristaši, zapustili sejo, ki je postala vsled tega nesklepčna. V preteklem šolskem letu smo imeli slučaj, da je na Pragerskem stanovalo pet učnih moči in le dve v Spodnji Poljskavi in lahko si predstavljamo, kako mučno je bilo to za učitelje in učiteljice, ki so hodili iz Pragerskega skoro uro daleč čez polja na Poljskavo in obratno na Pragersko nazaj. Osamosvojitvi šole na Pragerskem se ne bo nihče protivil, ki ima količkaj uvidevnosti in smisla za napredek našega šolstva, zato za držanje dr. Klasinca res ne moremo razumeti. Boj za osamosvojitve šole bomo nadaljevali in bomo ta boj tudi izbojevali direktno z ljudskim glasovanjem občanarjev.

Za cerkev je denar na razpolago, kam pa z občinskimi ubožci? Naš župnik se je zmisli, da bi bilo treba v farno cerkev na Spodnji Poljskavi napeljati električno razsvetljavo. To pa stane denar in prišlo mu je na pamet, da bi mu v tej zadevi lahko pomagala občina, ko je pa cerkev tako revna in tudi škof nič ne izpusti izpod palca. Naenkrat so naši klerikalci v občinskem odboru tudi smatrali za potrebno podpirati župnikovo prošnjo in so hoteli, da naj bi se občina kar na vse večne čase obvezala plačevati električni tok itd. Temu se je naš socialistični klub odločno uprl in nazadnje so z enim glasom večine naši pobožni možakarji sklenili dovoliti Din 8000 za napeljavo razsvetljave. Vse v čast in slavo božjo in v breme občanarjev. Sedaj pa bomo kmalu imeli tudi malo bolj važna vprašanja na dnevnem redu: Kam z občinskimi ubožci, z »ofri«, ki jih bogati kmetje pomečejo na cesto potem, ko so postali stari in za delo nesposobni. Za ubožnico nismo imeli denarja in prav radovedni smo, kje ga bo iskal župan, ko bo sedaj treba enega izmed ubožcev preskrbeti. Kakor se vidi, imajo gotovi ljudje preveč krščanskega usmiljenja, zato pa premalo socialnega čuta.

II. okrožni zlet DTE „Svobode“ v Studencih.

Sporod:

Dne 14. julija ob 7. uri zvečer sprejem avstrijske delavske godbe in telovadcev na glav. kolodvoru. Po sprejemu odhod v Studence, kjer se vrši v telodavnici in na vrtu komers, na katerem nastopajo sledeče grupe:

- Športna tekma ob 17. uri na prostoru SK Maribor.
1. Godba žel. uslužb. in del. Maribor.
2. Mariborska grupa.
3. Pozdrav DTE Studenci.
4. Godba del. kolesarskega društva (Graz).
5. Citraški klub »Svoboda« Studenci.
6. Pevski zbori.
7. Telovadci na orodju.

Začetek ob 8. uri Vstopnina 3 Din.

Vse korporacije se zbirajo ob pol 18. uri pri Delavskem domu z zastavami na čelu.

Dne 15. julija.

Studenčani in njih društva se zbirajo pri telovadnici »Svobode« od 6.—7. ure; Mariborčani od pol 8. do pol 9. ure pred Delavskim domom. Točno ob 7. odhod za Studence k sprejemu k jutranjemu vlaku na koronški kolodvor, potem skupen odhod do Delavskega doma. Tam se sestavi sprevoz in odkoraka k sprejemu na gl. kolodvor k ljubljanskemu vlaku ter obenem sprejem delavskih kolesarjev iz Gradca. Po sprejemu skupen odhod v telovadnico Studenci. Popoldne se zbirajo mariborska društva in žel. godba pri Delavskem domu od pol 2. do 2. ure. Točno ob 2. uri odhod v Studence na veselilni prostor. Studenčani se zbirajo pri gostilni Majhenič od pol 2. do 2. ure in korakajo k sprejemu na studensko mejo k sprejemu mariborskih sodrugov. Takoj ob prihodu na veselilni prostor istotam javni nastop telovadcev.

Vstopnina 5 Din. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Šport.

SK »Svoboda« Ljubljana : SK »Svoboda« Jesenice 7 : 3 (4 : 0). V nedeljo, dne 24. junija se je odigrala na Jesenicah tekma med navedenima kluboma. SK »Svoboda« Ljubljana je poslala v boj svojo drugo garnituro, to je svoje mlajše. Pokazali so z lepo igro, da napredujejo od tekme do tekme. V prvem polčasu so dosegli lep rezultat. Pohvaliti je treba, da je moštvo kot celota dočela zadovoljivo. Napad je izvršil svojo nalogo dobro, ker je oblegel z lepimi streli nasprotnikova vrata. V drugem polčasu so Ljubljančani nekoliko popustili, nakar so poživljeno Jeseničani napravili par lepih napadov, pri čemer tudi uspeh ni izostal. Ugajal je zlasti centrov, ki je duša moštva. So še začetniki ter jim manjka treninga ter skupne igre. Imajo lepo igrišče, ter jim je vsled tega dana možnost, da pridno trenirajo in ustvarijo močan kader delavskih športnikov na Jesenicah.

SK »Svoboda« Maribor : SK »Svoboda« Ljubljana. O priliki delav. izleta v Studencih pri Mariboru dne 14. in 15. julija tl. se odigra prijateljska tekma med navedenima kluboma. Z ozirom na zadnje nastope SK »Svobode« Ljubljana se bo morala SK »Svoboda« Maribor jako potruditi, da bo dosegla časten rezultat. SK »Svoboda« Maribor je utrpela radi izgube nekaterih igralcev znatno škodo. Ima pa za nadomestilo mlade moči, ki bodo sčasoma gotovo boljše nadomestili k drugim klubom odšli igralce. Delavski šport v Sloveniji prav lepo napreduje in se razvija. O tem bo pokazal delavski izlet v Studencih pri Mariboru, v katerem okviru se vrši tudi navedena tekma. Priporočamo našim športnikom, da se izleta udeležijo ter posetijo našo tekmo, ki se bo vršila na enem športnih prostorov v Mariboru ob 18. uri. Podrobno bomo še poročali.

Obiskujte Čitalnico Delavske zbornice

v palači Pokojninskega zavoda. Odprta je dnevno od 16. (4) ure do 21. (9) ure. Vhod od zadnje strani palače. — Pristopajte kot člani h knjižnici Prosvetnega odseka Delavske zbornice. Celotna članarina znaša Din 2.—; posojnina knjig večinoma Din 1.—.

Gospodarsko društvo „Ljudski dom“

r. z. z o. z. v Mariboru

vabi na

IZREDNI OBČNI ZBOR

ki se vrši dne 14. julija t. l. ob 14. uri v prostorih Zadrugne banke v Ljubljani.

DNEVNI RED:

Prodaja nepremičnin.

Načelstvo.

Nabirajte nove naročnike

Ali ste že preizkusili „PROJA“ ječmenovo kavo?

Dobliva se jo povsod. Dobliva se jo povsod.

Ali ste že krili?
svoje potrebe v tiskovinah ■

Dobavljamo vse tiskovine v prvovrstni izpeljavi in po najnižjih cenah za vsa društva, industrijo, trgovine, pisarne itd.

Ljudska tiskarna d. d.
Maribor, Sodna ulica št. 20

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKE DOM“

V TRBOVLJAH R. Z. Z. O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 8 % od dne vloge do dne dviga. Ima 3 prodajalne, 2 v Trbovljah, 1 v Senovcu pri Rajhenburgu. Član te zadruge lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino, delež znaša 50 D, vpisnina 2-50 D

NAČELSTVO.